

Theologiae Moralis Super Decalogum Seu Decem Dei Praecepta Pars ...

In II. III. IV. Præceptum De Juramentis, Votis, Observatione Festorum, & Jejuniorum, ac obligatione Pietatis & Observantiæ erga Majores: Charitate & Misericordia erga proximum. Pars III.

Sporer, Patricius

Salisburgi, 1713

Sectio II. Votorum ac Juramentorum Irritatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60022)

distinguendum, de voto, &c. V. g. Qui pro eleemosynam, Altare, Lampadem, peregrinationem, &c. postea in paupertatem incidit, pro eo tempore obligatio voti: at redeunte meliori fortuna, redibit etiam obligatio. Quod etiam observatur in civilibus debitis. Similiter, qui contraxit Religionem, & postea uxorem dixit, mox brevi conjuge, adhuc sanus, & valens, voto obligatur. Ita in similibus.

SECTION II.

Votorum, ac Juramentorum irritatio

SUMMARIUM.

9. *Usque ad n. 12. Votorum, ac juramentorum irritatio triplex.*
12. *Irritatio voti, vel juramenti quid?*
13. *Omnia vota Religiosorum, etiam Prælati non præjudicantia irrita esse voluere Antiqui. Sed verius?*
14. *Illæ tantum vota simplicia Religiosorum invalida sunt, quæ Superiorum præceptis præjudicant.*
15. *Non verò alia non præjudicantia.*
16. *Prælati tamen seu Superior, etiam localis per se aliter irritare potest ejusmodi vota:*
18. *Religiosorum scilicet sibi actu voto obedientia subditorum non Novitiorum, aut suorum ante professionem factorum.*
19. *Quinam dicantur impuberes, minores, vel minores?*
20. *Omnia vota impuberum per se directe irritari possunt a Patre vel Tutore,*
21. *Etiam post annos pubertatis, si pubes factus ea non confirmavit, vel ratificavit.*
23. *Illæ verò solum vota filiorum puberum post pubertatem emissa à patre irritari possunt, quæ ei in familia administratione præjudicant.*
24. *Quæ patria potestas irritandi vota filiorum impuberum in defectu patris extenditur etiam ad Tutorem.*

Cap. III. Sect. II. Votorum & Juramentorum irritatio. 221

ad Curatorem, 3. Abum, & 4. in horum defectu etiam ad matrem.

25. *Quæ & qualiter vota uxoris irritari possint à marito:*
28. *Et e contra vota mariti ab uxore?*
29. *Maritus non potest irritare votum uxoris de non petendo debito; bene verò uxor quandoque votum tale mariti*
30. *Quæ vota servorum, & qualiter irritari possint à Dominis?*
31. *Quilibet habens potestatem irritandi vota, eadem denuò irritare potest: etiam jam post datam licentiam votandi.*
32. *Imò; etiamsi licentiam votandi dederit cum expresso promissione non irritandi vota permissa.*
33. *Peccat tamen saltem venialiter talis, si licentiam taliter datam sine causa revocet.*
35. *Quæ vota semel irritata, postquam votens liberatus est à potestate irritantis reviviscant, quæ non?*
36. *Habens potestatem irritandi vota, quæ & qualiter etiam possit irritare juramenta alterius sibi subiecti?*

Votorum, ac juramentorum irritatio triplex distingui potest: *Intrinsicca, de jure naturali; extrinsicca, de jure humano communi; extrinsicca de jure personali.* Irritatio intrinsicca, & de jure naturali est, quando vota, vel juramenta sunt invalida, irrita, ac nulla ob defectum conditionis alicujus, essentialiter ad votum vel juramentum validum requisita: Ut, si vota, vel juramenta fierent absque debita deliberatione & voluntario, absque intentione obligandi, absque sufficienti materia: de quibus late c. 1. & 2. Tunc enim talia vota ex natura sua intrinsicca, & ipso jure naturæ essent irrita, & nulla. Et universaliter, sicut jure divino naturali valida sunt omnia vota, ac juramenta cujusvis hominis

minis adulti, ratione utentis cum debita deliberatione, intentione, & materia facta: ita jure divino naturali irrita, invalida, & nulla sunt omnia vota, juramenta puerorum, amentium, ebriorum, quorumvis sine debita deliberatione, vel intentione, vel materia facta. Quoad pueros autem notanda communis Regula DD. vota, vel juramenta septimum annum ætatis completum facta censentur, nisi in raro casu probabilissimæ cõpensationis suadeant sufficientem rationis usum in eadem ætate non defuisse. At verò post septimum completum emissa, præsumuntur valida, quia est ex parte voventis, nisi probabilia indicia ostendant, defuisse rationis discretionem: quod et in sponsalibus locum habet, ut notat Sanchez *de Matr. disp. 8. & 16.* Verùm de his nihil plius dicendum.

10 Votorum, ac juramentorum irritatio extrinseca de jure communi dicitur, quando illa ipso facto irrita, invalida, & nulla ob defectum conditionis, vel qualitatis solum lege Ecclesiastica requisiti valore voti, vel juramenti, quæ alioquin ad effectum, & valorem voti, vel juramenti, non referretur. Neque idcirco Ecclesiastica potestatis a jure divino aliquid derogat: quia Deus non accipit vota, vel juramenta, quæ ab Ecclesia, ob justam causam infirmantur, vel irritantur: sicut etiam recipit obligationem votorum, vel juramentorum in quibus Ecclesia ob justam causam dispensat, quæ vi promissionis à Christo factæ Petro *Matth. 16. Quodcumque solveris super terram*

solutum & in cælis: ut optimè ostendit Suarez l. 5. c. 4. Hac ergo ratione, jure communi Ecclesiastico irrita, & invalida sunt vota solemnia, quæ ex gravi, & injulito metu fiunt, v. g. Religionis professio ab impuberibus facta. *c. ad nostras. De Regularibus, c. 1. & 2. eod. in 6. c. 20. q. 2.* Hodie verò post Concil. Trid. ff. 25. c. 15. *De Regularibus*: irrita est etiam professio, quæ fit ante decimum sextum ætatis annum completum, vel antetempus annuæ probationis exactum, Similiter jure humano quosdam contractus ita infirmari ob injuriam, vel turpitudinem contrahentis, vel ob detrimentum boni communis, ut nec accedente juramento valida fiant, jam explicatum est *c. 1. sect. 2. De materia juramenti*. Neque de his ergo aliquid ampliùs dicendum.

Votorum, ac juramentorum irritatio extrinseca, & de jure personali est, quando illa irritantur, & annullantur quatenus ea cedunt in præjudicium potestatis alterius, qui dominativam, vel quasi dominativam potestatem habet in personam voventis, vel jurantis, vel in materiam voti, vel juramenti. Unde duplex est irritatio hæc. Prima *directa*, qua homo irritat vota, vel juramenta alterius hominis, quia potestatem habet in ipsam personam, vel voluntatem ipsius: Sic Prælati, Pater, Tutor, irritat vota professi, filii impuberis, pupilli. Horum enim ipsa voluntas secundum omnes actiones suas subjecta est alienæ voluntati: Religiosus enim propriæ voluntati spontè renuntiavit, atque alterius nimirum Prælati voluntati spontè se subdidit per *Votum obedientiæ. c. si Religiosus. De Electionibus*

in 6. *cum velle, & nolle non habeat, se ex illis quem vice DEI super caput suum posuit, & in imperio se subiecit, voluntate dependeat.* Impubes quoque secundum Juris dispositionem, plenam suam voluntatis dominium non habet, sed subdit per se Patri, vel ejus loco Tutori, in cujus potestate existit, & a quo infirma ejus voluntas regitur, quamobrem voluntas Patris est quasi filii voluntas. *c. 1. & 2. 20. q. 2.* Altera est irritatio indirecta, qua homo irritat votum, vel juramentum alterius, solum quatenus hæc versantur circa materiam suamque juri, ac potestati subjectam. Sic Patres, Parentes, Mariti, Domini, irritare possunt vota vitiorum, filiorum, puberum, uxorum, famularum. Hi enim non quoad ipsam personam voluntatem, sed solum per accidens ratione materiae subiectæ, subiiciuntur illis, ut proinde eorum vota, juramenta circa talem materiam facta jure relaxari possit ab illis, ut mox patebit.

ASSERTIO II.

12 **I**rritatio voti, vel juramenti est ablatio obligationis ejus per potestatem alterius dominativam, vel quasi dominativam, in personam voventem, vel jurantem, aut in rem, de qua fit votum, vel juramentum. Atque adeo quicumque habet potestatem dominativam, vel quasi dominativam in personam voventem, vel jurantem, aut in rem promissam voto, vel juramento, potest irritare omnia alterius vota, vel juramenta promissa. Communis cum S. Thoma 2. 2. q. 88. & 20. q.

Sanch. lib. 3. Moral. c. 9. quoad juramenta. & l. 4. Moral. c. 24. quoad vota Laym. l. 4. tract. 3. c. II. & tr. 4. c. 7. n. 3. alii passim. Ratio patet ex terminis: Quia vota, & juramenta eorum, qui alteri quoad personam suam, vel saltem quoad materiam voto, vel juramento promissam, perfecte subiecti sunt, sunt velut conditionata, & tum ex natura rei, tum etiam ex dispositione juris communis hanc annexam habent conditionem: *Voveo, vel juro hoc, vel illud prestare: si superior, vel is, cujus interest, non contradixerit.* Eo proinde contradicente, irrita, invalida, & nulla erunt omnia ejusmodi vota, ac juramenta promissoria. Quorum hæc sigilatim explicanda sunt.

§. I.

Vota Religiosorum.

EST fanè communis sententia Antiquorum, ¹³ omnia vota Religiosorum (sicut & impuberum) etiam Prælato, vel disciplinæ Regulari minime præjudicantia, esse invalida, nullamque obligationem, parere, nisi positivè ipse Prælatus, vel Pater consentiat, ac approbet, ideoque ad valorem ejusmodi votorum requiri positivum consensum Superioris scientis; & non sufficere, ut Superior solum negativè, non dissentiat, non contradicat, sive sciens, sive ignorans. Ita docere videtur ipse S. Thomas 2. 2. 88. a. 2. ad 3. dicens: *Nullum votum Religiosi est firmum, nisi de consensu Prælati.* Et habetur satis apertè in jure. c. *Monacho.* 20. q. 4. ubi ex S. Basilio refertur: *Monacho non*

326 *Tract. III. In II. Praecept. Decal. Cap. III.*
licere votere sine consensu Abbatis: si autem vo-
rit, frangendum esse votum. Ratio potissima
potest: quia ex eo, quod Deus acceptavit vo-
solemne professionis in sui obsequium, verolim
videtur, ipsum Deum non amplius acceptare
gationes privatas Monachorum profetiorum,
ii, quibus propter Deum subiiciuntur, consecra-
Eadem ratio fieri potest de filiis impuberibus.
Deus propter aetatis fragilitatem parentum pot-
ti voluit esse subjectos. Verum jam non teneur
sententia communiter. Authoritates commu-
explicari possunt: & ratio plus non conve-
quam quod Religiosi, ac impuberes nihil po-
vovere praedudicans potestati Superiorum aut
tradicante Praelato, vel Patre. Itaque ex commu-
& recepta sententia pono breves resolutiones.

REGULA I.

14 **R**eligiosorum vota simplicia illa tantum sunt
facto irrita, quae constitutionibus Regulae, prae-
ceptis Superiorum, & monastica disciplina repugnant
vel praedudicant: ut si Religiosus, praesertim inclaustratus
aut Monialis vovit longinquam peregrinationem
servitia pia extra claustrum, &c. Ratio est: quia
votum debet esse de opere bono, imò meliori, quod
fit ejus oppositum: agere autem contra Regulae
justum praedudicatum Superioris, aut disciplinae
monasticam non est bonum; ergo, &c. Et licet Superior
rior, dispensando in Regula, talia permittere possit
adhuc tamen melius est Regulae, ac disciplinae
ligiosae humiliter se accommodare, quam ad
traria, et si alioquin bona, dispensationem impetere

re: ideoque non sunt materia voti validi, uti re-
cte observat Suar. l. 3. c. 6. de voto. n. 19.

REGULA II.

Omnia alia vota Religiosorum, qua Regule, præ-
cepto Superiorum, & disciplina Monastica non
adversantur, ipso facto valida sunt, & licita, juxta
communem DD. cum Laym. l. 4. tr. 4. c. 7. n. 6.
Ratio est: quia habet omnia ad validum, licitum-
que votum requisita. Quoad validum quidem:
nam quod Religiosi dicantur esse sub potestate Præ-
lati quoad voluntatem suam, non debet intelligi,
quod omnino possint nihil validè velle, vel nolle,
nisi is positivè consentiat, ut patet mille exemplis;
sed quod nihil possint velle, vel nolle, contradicen-
te Prælato: quodque Prælatus non possit, vel fir-
mum relinquere, vel irritum reddere ad suum pla-
citum. Quoad licitum autem supponuntur ejus-
modi vota emitti de materia honesta, & sufficiente
ad votum licitum: & quidem ejusmodi vota quoad
illas actiones bonas, sive in præcepto, sive in consi-
lio positas, per se concessas Religioso, ita ut, nullâ
petitâ Prælati licentiâ, eas exercere licitè, & lauda-
biliter possit, ut sunt certæ orationes, genuflexiones,
mortificationes moderatæ, statim valent, obligant,
& impleri possunt, & debent, præsumpto nimirum
consensu Superioris minimè contradicturi, si nosset.
Vota autem circa actiones de se bonas, ita tamen
Religioso prohibitas, ut non exercentur sine peti-
tâ Superioris licentiâ, non difficulter concedi solitâ,
ut extraordinaria jejunia, peregrinationes, eleemo-
synæ de rebus, quas Religiosus consumere posset:
statim

statim quidem valent, & obligant in actu primo sub conditione: si Superior consenserit; non tamen obligant in actu secundo, & absolute, nisi præ Superioris consensu, quo consensu præstito omnia conualescunt, eoque negato, omnino extinguuntur ac velut irritata corruunt. Communis DD. cum Thomâ, Navar. Laym. cit. ll. Ratio est: quia potius ita interpretari debent, ut valeant, quam non valeant: atqui talia vota invalida essent, nisi intelligeretur ea conditio, si Superior consentiret vel licentiam deberit, ut patet: ergo, &c. Unde Religiosus vi talis voti tenetur licentiam petere à Superiore illud opus promissum, jejunium, peregrinationem, &c. exequendi: qui enim se obligat ad unum, obligat se etiam ad media ordinaria necessaria ad illum finem: sed tale medium in proposito licentia Prælati: ergo tenetur illam petere Religiosus, nisi jam expressam, vel tacite præsumptam habeat. At tenebitur ne etiam Prælati votum aperire? tunc enim facilius fortè Superior licentiam concedet. R. Omnino consultum esse, non necessarium, nisi in ipso voto se ad id obligaverit. Non enim est extendenda obligatio voti ultra intentionem voventis. Sicut, si Religiosus homini promisisset eleemosynam dare, non satis erit petere licentiam dandi, sine necessitate multiplicandi se promisisse? ita est in proposito. Sic contra Sotum, Azorium, Lessium, & alios Navar. Cajetanus, Sanchez. Laym. cit. eosque secutus Tamburinus l. 3. Decal. c. 12. n. 7.

RESOLUTIO III.

OMnia tamen ejusmodi vota Religiosorum per se directe irritari possunt à Pralato, seu Superiore Generali, Provinciali, Locali, (secundum Suar^m & alios etiam Monialium ab Abbatisa, seu Matre spirituali; nam his etiam vovent obedientiam: & certum est, posse irritare vota præjudicantia suæ disciplinæ.) *Ratio*: quia Religiosus in persona sua quoad omnes actiones perfecte subijcitur Superiori, ita ut ex communi sensu, & usu Ecclesiæ, ac interpretatione juris, omnibus ejus votis, ac promissionibus quibuscunque, hæc censeatur intimè annexa conditio: *Nisi Superior contradixerit*. Imò potest talis Prælatus antecedenter, vel à principio statim irrita facere omnia vota suorum, v. g. prohibendo, ne quis quidpiam voveat consensum negando, vel contradicendo. Si enim jam edita vota infirmare potest, multò magis edenda. Suar. cit. c. 3. n. 15. Sanch. l. 4. c. 4. n. 49. Eaque omnia vera sunt, non tantum quoad vota circa actiones liberas, vel in consilio positas, sed etiã quoad actiones positas sub præcepto Dei, Ecclesiæ, vel Regulæ. Ut contra Cajetanum, & Tambur. docet communis DD. Sotus. Navar. Suar. Sanch. Laym. citt. Nam licet talis materia voti, quatenus est sub potestate Dei, Ecclesiæ, vel Regulæ, non sit sub potestate Superioris, est tamen sub potestate ejus, quatenus est sub speciali obligatione voti subditi: adeoque licet à tali materia non possit tollere obligationem, quæ est ex præcepto Dei, Ecclesiæ, vel Regulæ; potest tamen tollere illam specialem obligationem novam,

quâ subditus ad illam se voto astringit, ita ut deinceps contrafaciens non amplius duplici, sed simplici tantum peccato peccet. Idemque dicendum de irritatione voti subditorum non peccandi merito, vel certum peccatum devitandi.

- 17 Ab hac universali Regula duo excipiuntur. *Primo*: Vota ipsa essentialia, & constituentia statum regularem, illique annexa: in his enim, cum ipse statum regularem constituent, quem Superior irritare non potest, sed ipse servare tenetur, Religiosus non est subjectus Prælato suo, sed tantummodo Pontifici pro casu raro Episcopatus assumendi, vel rarissimo matrimonii ineundi. *Secundo*: Excipitur votum Religionem strictiorem ingrediendi, nam quoad hoc subditus Religiosus ex sacris Canonibus *e. licet de Regularibus*, est sui juris, non Superioribus impediri potest. Hoc enim ob maiorem perfectionem semper est in potestate inferioris. Quin ipsum votum solemne Religionis irritatur cum hac conditione: *Nisi in melius commutare voluero*: cumque talem transitum ad Religionem strictiorem, etiam nolente Superiore, præsumptim permittant, censentur in hoc Religiosum eximere, & sui juris facere.

RESOLUTIO IV.

- 18 **R**eligiosorum subditorum tantum vota irritari possunt à Prælato, vel superiore, cui nullo modo voto obedientie actu obstricti sunt. Hinc irritari non possunt Prælati, vel Superiores irritare vota Novitiorum.

rum tam personalia, quam realia, five in ipso Novitatu, five ante emiffa. Hi enim nondum per votum obedientiæ sunt fubjecti poteltati dominativæ Superiorum quoad voluntatem, & actiones fuas, fed abfolutè funt fui juris: quanquam alioquin vi privilegiorum, in favorabilibus, reputentur Religiofi. Potelt tamen Superior eorum vota personalia irritare indirectè, vel potiùs fufpendere, quatenus eorum gubernationi, & exercitiis probationis, ad quam fe Superiori fponfe fubijciunt, impedimento, vel præjudicio forent: adeò, ut fi Novitius egrediatur, obligatio voti, utpote non extincta, fed fufpenfa tantum pro interim, redeat. Si autem profiteatur, omnia ejus vota fimplicia, & personalia ipfo facto commutantur in votum folemne Religiofæ profelfionis, quâ fe autoritate, & acceptatione Ecclefie, devovent in perpetuù, & univerfale obfequium Dei, quod eminenter quafi, omnia alia fervitia particularia includit: juxta communem, & certam DD. Sententiam. Navar. c. 12. n. 65. Rodriguez noster to. 2. Q. Q. R. q. 25. a. 8. Suarez, Sanchez, Laym. fæpè citati. 2. Non poffunt iidem Prælati irritare vota etiam Religioforum Profelforum ante Profelfionem, feu fubjectionem emiffa; quia tunc vota non fuerunt facta cum illa conditione confenfûs Superioris: fed personalia, ut jam eft dictum, commutantur in votum profelfionis: realia verò, ficut alia debita, ad hæredes tranfeunt. Excipe. Nifi illa vota fuiffent facta in ætate impuberi, feu pupillari: nam ut optime docet Leflius l. 2. de *juftitia* c. 40. dub. 15. Si Novitius

vitius

332 *Tract. III. In II. Præcept. Decal. Cap. III.*
vitiis in sæculo antea emisit vota in ea ætate, in
Parens, Tutor, vel Curator potuisset ea irritare
eadem potuerunt etiam irritari à Prælato Religio-
nis; cum in illorum potestatem succedat, ut *Saxo*
lib. 9. de Matrim. disp. 49. n. 4. notat. Hec Lex
3. Non possunt Prælati vel Superiores irritare
vota Religiosorum etiam in subiectione facta, eo tem-
pore, quo jam à subiectione talis Prælati, vel
superioris exempti sunt, aut quoad personam, vel
desinat esse Superior: aut simpliciter quoad Religi-
onem, aut si Religiosus fiat Episcopus, aut
solutè dimittatur ad sæculum. Sic enim Prælatus
Regularium non amplius subditi supponuntur,
ideoque ipsi Prælati reverà non remanent Superiores
respectu talium. Sæcùs est de Patre respectu
filii, qui semper manet Pater, ideoque vota filii
subiectione facta, semper postea irritare potest,
mox videbitur. 3. Denique Prælatus omnium
Religionum universalis autoritate irritare potest
Summus Pontifex, qui est generalissimus Prælatus
omnium Religionum, sibi principaliter, & ultimatè
per votum obedientiæ per Ecclesiam acceptatam
subditorum: non autem potest sic irritare vota
aliorum fidelium, sed tantum potest ea dispensare.
Ratio disparitatis patebit *sect. 3.*

§. II.

Vota Filiorum, & Clientum.

19 **F**ilii respectu Patris, Clientes verò, vel pupilli
respectu Tutorum, vel Curatorum dicuntur

ſiſque aut impuberes, aut minores, vel minorenes tantum. *Impuberes* dicuntur masculi quidem usque ad annum XIV. fœmellæ verò usque ad XII. ætatis annum completum. Ea enim ætas impubertatis utroque Jure Civili, & Ecclesiastico definita simpliciter attendenda est quoad irritationem votorum, & similia jura innumera: non obstante, quòd re ipsa, ante dictam ætatem alicui pubertas, simulque judicii maturitas advenerit, vel postea primùm adventura sit, ut notant DD. Jurium, & Theologiæ communiter. *Minores autem*, vel *Minorenes* dicuntur ab anno XIV. usq; ad XXV. completum. Quibus temporibus, si Patre destituantur, Tutor datur impuberibus usque ad XIV. principaliter quidem ad personam filii tuendam, ut honestè educetur, & secundariò simul ad ejusdem bona administranda. Curator verò datur Minoribus ab anno XIV. usque ad XXV. principaliter ad bona pupilli administranda, & secundariò etiam ad personam tuendam. Quibus perceptis, ponere breves.

RESOLUTIONES.

Prima: *Omnia vota impuberum per se directe irritari possunt à patre, vel ejus loco, Tutore.* Sumitur ex cap. n. 30. *Numeri*: & docent communiter DD. cum *S. Thom. cit.* Ratio: quia ipso naturali gentium jure introductum est, atque jura positiva ita disposuerunt, ut impuberes in illa tenera ætate, ob rationis, judicii, & discretionis imbecillitatem, aliena patris, vel Tutoris voluntate, &

& auctoritate regantur; adeoque in omnibus eorum votis, juramentis, pactis, ac promissionibus quibuscumque, semper intelligatur illa conditio: si Pater vel Tutor, aut is, qui patriam in eos potestatem habet, & exercet, consentiat, aut non contradicat. Ergo Pater liberè hanc conditionem non ponit in omne votum, juramentum, pactum, vel promissionem corrumpit. Validè ergo, & licitè pater irritat votum impuberis filii. 1. Etiam si illa vota implenda sunt primùm post annos pubertatis; ut si puer decem vel duodecim annorum voverat: jejunare, elemosinas dare, peregrinari &c. quando grandior sui juris erit, quando bona propria habebit. Ratio est; quia potestas hæc irritandi funditur in imperfectione voventis: at hæc imperfectioni voventi jam adfuit, quando votum emissum est. Ergo &c. 2. Idquæ etiam si filius contradixerit vocationi, aut patrem posse irritare vota sua non videtur; (quod pro praxi benè notandum.) Quia hæc patris potestas non pendet in suo usu à filii voluntate, vel consensu. Secùs est in commutatione, in qua vovens debet acceptare materiam rogandam, ad quod omninò requiritur consensus voventis: adeoque eo invito, vel inscio irritari non potest. 3. Requiritur tamen ad validam commutationem, ut filius votum suum Patri, vel alteri irritaturo explicet. Si enim is solùm exponat propositum suum, ingrediendi Religionem v. g. taceat voto, quantumvis Pater contradicat, non censetur irritasse votum, de quo cognitionem nullam habuit; nam ignoti nulla voluntas: ac proinde votum

postea tenebitur votum implere, nisi aliunde excusetur, juxta communem DD. apud c. 4. Non tamen ad validam irritationem requiritur ulla causa: imò neque ad licitam, nisi illa sola, ut filius voto suo se gravatum sentiat, ut amplius videbitur §. 4.

Secunda: *Insuper omnia vota ab impubere in ipsa impubertate edita, non solum durante impubertate sed etiam postea quocunque tempore pubertatis à Patre irritari possunt, si pubes factus ea non confirmavit, vel ratificavit.* Ita contra Sotum, Anglez, & alios, communis Sententia DD. Navar. Less. Suar. Sanch. Gobat, & alii passim. Ratio: quia in his primordialis natura, & obligatio actus inspicienda est; votum autem impuberis ob ætatis, & judicii imperfectionem ab initio dependebat à Patre, semperque hanc conditionem annexam retinet: *si pater non contradixerit*: quæ conditio tractu temporis quocunque non auferitur, nisi post pubertatem nova ratificatio accedat, qua votum præcedens quasi novo voto repetatur, & stabiliatur.

Ubi incidenter pro his, & similibus pluribus casibus accurate observanda tria requiri ad veram & obligatoriam voti, & cujusvis promissionis ratificationem. *Primum*: Ut vovens sit conscius debilitatis prioris voti, vel promissionis. *Secundum*: Ut velit de novo se obligare firmiter, perinde, ac si nunquam obligatus fuisset. *Tertium*: Ut ita dispositus verbo, vel saltem mente votum irritum repetat; nisi hæc concurrant, manebunt præterita vota ejus prorsus eo modo, quo antea erant: at, his positis, novam obligationem contrahat, necesse est.

est.

st. Unde quamvis aliquod votum sapissimè
 vaverit, non ideò illud ratificavit : hoc enim
 aliud est, quàm prius vinculum approbare, &
 de novo suscipere. Quare, si illud infirmum, &
 irritabile ab initio fuit, remanebit semper tale. Sim-
 ter ex eo ; quòd vovens votum suum in impube-
 te factum, factus pubes velit, vel incipiat ex-
 aut sæpius repetat, non ideò censetur illud rati-
 cere, ac confirmare : quia sola voluntas exco-
 di, ipsa executio, aut repetitio voti, non potest
 cedenti voto obligationem novam inducere. C-
 tra verò, si quis immemor sui voti antea facti
 infirmi. v.g. in impubertate, non ex vi prioris
 gationis, sed merè de novo id ipsum voveat, non
 nõ valebit votum. Tunc enim votum recens facti
 suam novam obligationem independentè ab
 qua pariet. Casus singularis videri potest apud
 bat *hic casu* 6. n. 176. non enim vacat extir-
 re.

- 23] Tertia : *Vota filiorum puberum post pubertatem*
emissa, illa solùm a Patre indirectè per accidens
ratione materia irritari possunt, qua & quatenus
præjudicant liberæ Patris potestati in liberâ
ditâ familia, rerumq; suarum administratione
 quibus etiã puberes filii familias Patris potestati
 jecti sunt) sic irritari possunt vota eorum de ma-
 jejuniis, longis peregrinationibus, imò & oratio-
 bus prolixis, quibus familia perturbatur, necessa-
 obsequia negliguntur ; aut filius infirmari timet
 & maximè vota dandi eleemosynã de bonis pa-
 nis : & universaliter vota realia de dispositione

Temporalium, quamdiu scilicet sub patria potestate est. Nam in eo statu filius etiam in administratione bonorum temporalium *sub Parentibus, & Tutoribus est*. Excepto, si habeat bona castrensia, vel quasi castrensia, de quibus liberè disponere potest, & vota de his facta à Parentibus, vel Tutoribus irritari nequeunt. Alia verò vota puberum sub patria potestate, vel quasi patria manentium, quæ eidem potestati, & gubernationi paternæ non præjudicant ullo modo, ut Religionis, Castitatis, Sacerdotum Ordinum, Confessionis, Communionis mensruæ &c. à parentibus irritari nequeunt. *Ratio omnium est*: quia circa illa filius, non habet disponendi, nec consequenter votendi potestatem: in aliis autem, in quibus sui juris est, disponere, atque ad eò votere sine dependentia ab alio potest. Communis DD. cum S. Thoma 2. 2. q. 88. a. 8. ad 2. Navar. Laym. cit. c. 7. n. 13. meique citati omnes, contra *Angles*, docentem: Omnia vota, saltem filiarum familias à Patre posse irritari: nititur cap. 30. Num. *Mulier, si quidpiam voverit, & se obstrinxerit juramento, quæ est in domo Patris sui, & in ætate adhuc puellari, si cognoverit Pater votum & tacuerit &c. voti rea erit: si autem statim, ut audierit, contradixerit Pater, vota & juramenta ejus irrita erunt*. Sed respondent rectè DD. cum Glossa ibidem, textū ibi loqui tantum de filia impubere, ut significat vox, *in ætate puellari*.

Quarta: *Patria hæc potestas irritandi vota filiorum impuberum, in defectu Patris, ad plures extendi-*

338 *Tract. III. In II. Præcept. Decal. Cap. III.*
tenditur. 1. Tutor, quamdiu Tutoris officio
gitur, omnia pupilli vota in impubertate facta
ritare potest, quæcunque irritare potest Pater
quippè, cujus loco succedit. 2. Curator etiam
irritare potest vota minorennis concernentia bonis
temporalia, vel præjudicantia administrationi
in his enim Patris, vel Tutoris vicem subit Curator,
dum Curatoris munus obit. Unde *Sextus*
lib. 4. de voto c. 30. n. 15. probabilissimè docet
Curatorem posse etiam irritare ejusdem minorennis
vota in impubertate emissa directè, & per
quia licet directè, & principaliter detur Curator
ad administrationem bonorum temporalium, tamen
secundariò etiam datur ad gubernationem personæ
Clientis. 3. In defectu Patris, vel Tutoris
Curatoris, Avus etiam vota nepotis irritare potest
eandemque omninò ratione, qua potest, Pater, vel
Tutor, vel Curator: & Avo deficiente idem potest
sunt ascendentes in linea recta. 4. In defectu Patris,
Tutoris, Avi, ac ascendentium in sexu virili, tandem
Mater irritare potest vota filii; & in defectu Avia &c.
secundùm omnes. Licet enim in defectu Patris, & Tutoris
defuncto Patre, Mater eò ipsò non acquirat potestatem
in filium, nisi ipsamet instituat Tutricem, attamen in
defectu & Patris, & Tutoris, ac ascendentium, ad Matrem
ipso jure hæc cura spectat, ut filium loco Patris gubernet,
eique loco Tutoris sit: adeoque filii vota in impubertate
emissa irritare potest, saltem durante tempore impubertatis;
& probabiliter etiam postea, sicut de Curatore paulò antè dictum est.

consequenter etiam aliqua vota puberis realia suæ gubernationi præjudicantia, quemadmodum Curator, uti contra *Sanch.* probabiliter docet *Tamb.* l. 3. c. 16. §. 3. n. 23. Eò quòd Mater in defectu aliorum, sicut in locum Tutoris tempore impubertatis, ita etiam postea in ætate minorenni in locum Curatoris ipso naturali jure succedere videatur. Denique non desunt probabiliter opinantes in defectum horum omnium, etiam maritum uxoris, Dominum servi, Magistrum discipuli, vel alium, sub cujus gubernatione impubes existit, vota in impubertate emissa irritare posse, ut videre est apud *Suarez*, & *Sanch.* citt. Ratio est: quia Maritus, Dominus, Magister in defectum aliorum succedere videntur uxori, servo, discipulo, in locum Parentis, Tutoris, vel Curatoris. Verùm hæc rarioris praxis obiter indicasse sat est, latius videntur apud citatos.

§. III.

Vota uxoris, mariti, servorum.

OMnia uxoris vota etiam non præjudicantia, 25 constante Matrimonio edita, per se directè irritari posse à Marito, non minùs, quàm vota Religiosi à Prælato, vel impuberis à Patre, vel Tutore &c. docent sanè, nec improbabiler, graves *DD.* *Sotus*, *Rosella*, *Angles*, *Arragonius*, aliòsque citans *Sanch.* lib. 4. *moral.* c. 34. n. 3. Et probabile censent *Bonacina*, *Lessius*, cum *Tamburino* §. 3. n. 48. Ratio est: quod mulier ex primæva Matrimonii institutione subdatur viro, ut capiti suo, à quo tanquam intellectu infirmior in omnibus

bus gubernetur, ut filius impubes à Patre: adeoque propter bonum regimen domus, pacemque, & concordiam ei plenè subdatur in omnibus, votis, promissionibus, pactis ac contractibus: ut proinde de omnia ejus vota censeantur emitti sub conditione: *si vir non contradixerit.* Et favet lex Num. 30. *Uxor in domo viri sui, cum se voto strinxerit, vel juramento, si audierit vir ejus tacuerit, nec contradixerit sponsioni: reddet quod eunque promiserat; sin autem ex tempore contradixerit, non tenebitur promissionis rea.* Hæc ibi.

6 Excipit tamen *Sanch.* 1. votum Religiosum quando ab uxore impleri potest, conjuge invidio utpote primo bimestri, ante consummationem Matrimonii, si vir tempore illius in adulterio, & si tempore illius viro adulterante. 2. Vota ab uxore emissa ante Matrimonium; præjudicantia marito, soluta suspenduntur præ tempore durantis Matrimonii. 3. Vota emissa ante Matrimonium, & expressè primò post Matrimonium implenda, nullo modo spectant ad potestatem mariti, nisi forte in infans pubertate emissa essent, juxta paulò superius dicta. 4. Vota tamen emissa durante Matrimonio, & post Matrimonium primò implenda, huc à marito irritare posse, censent *Sanch. cit. 31. num. 17. Tamb. n. 49.* eò quòd maritus potest solvere omne vinculum, quod suscipit mulier, dum est sub ipsius potestate; atqui hoc votum potestatem est tale: ergo &c. Probabilis omninò doctrina, & servire potest Confessario non habenti facultatem dispensandi, vel commutandi vota, imò etiam sæpè habenti. Verùm ne fæminas nimiam subijcatur

do maritis offendamus, ex communiore, ac tutiori doctrina iterum pono breves

R E S O L U T I O N E S.

Prima: *Vota uxorum solum per accidens, indi-27*
rectè, ac ratione materia irritari possunt à ma-
ritis, quæ, & quatenus nimirum ipsis in conjugii usu,
familia gubernatione, & rei familiaris administra-
tione præjudicare possunt: ut votum continentiaë,
 vel non petendi debitum, multorum jejuniorum,
 in periculum prolis generandæ, & educandæ, mul-
 tarum orationum, peregrinationum, elemosyna-
 rum maximè, & similibus in dispendium guberna-
 tionis, & rei domesticæ. Vota autem, quæ juri
 maritali nullo modo præjudicant, tam personalia,
 quam realia, in quorum exercitio uxor non est sub-
 jecta viro, v. g. elemosynæ de bonis paraphernis,
 aut iis, quorum administratio ad ipsam uxorem per-
 tinet; item certæ, & moderatæ Orationes, Com-
 muniones, peregrinationes, vitandi certum aliquod
 peccatum, vel peccati periculum &c. hujusmodi,
 sicut uxor absolutâ libertate vivere potest, ita à ma-
 rito irritari nullo modo possunt: quamvis ea vota
 aliquando cessent obligare uxorem, si maritus ægrè
 ferat, vel contradicat: non quòd contradicentis
 authoritate irrita reddantur, sed quia tunc majus bo-
 num pacis, ac amoris conjugalis impediunt. Ita
 communis DD. *Innocentius, Sylvester, Navar.*
Valentia, Azorius, aliisque congestis Suar. l. 6.
de voto c. 4. Laym: cit. n. 12. Ratio est; quia uxor
 non est subdita viro per se, & simpliciter atque in

omnibus actionibus liberis, sed solum, & præcisè quatenus exigit vinculum, & jura matrimonii, nimirum in vitæ societate, usu corporis, prole educatione, familiæque administratione, mulier viro suo tanquam capiti subdita sit: Omnimoda autem illa subjeçtio, ac dependentia uxoris ad maritum nullo jure fundata est. Non jure naturali, gentium, quali impuberis voluntas subjeçta est Patri, vel Tutori: quia mulieres longè majorem rationis discretionem obtinent, quam impuberes: Alioquin ipsæ si conjugatæ non sint, semper Tutoribus essent subjeçtæ, quasi perpetuò impuberes. Neque jure positivo, cum nullum tale existat. Legem autem allata ex Num. 30. optimè intelligitur de votis, vel promissionibus uxoris juri matrimonii præjudicantibus, utpote facta de eleemosynis, vel oblationibus, ex bonis communibus faciendis. Et licet tale jus fuisset in veteri Lege, modò tamen unacum aliis judicialibus abolitum esset. Nec de nique ex contractu, & vinculo matrimonii: quia hæc tantum extendunt se ad corporis usum, & familiæ administrationem, ut supra dictum.

28 *Secunda.* Etiam uxor ita indirectè potest irrita vota mariti, quæ juri suo matrimoniali derogant, vel præjudicant: ut si maritus voveret continentiam, non reddere debitum, longa jejunia; austeritates, longinquas peregrinationes, aliòsve infelicitos actus, quibus ille ineptus redderetur ad debitum conjugale, officia domestica, aut mutuam societatem notabiliter violarent. Addunt aliqui apud Tamb. cit. n. 54. etiam votum gestandi habitum religionis

religiosum, v. g. Tertiariorum S. Francisci. Quia ob horrorem vestis, ajunt, retraheretur uxor à debito petendo. Denique omnia vota realia mariti, si cederent in detrimentum dotis, vel aliorum bonorum suorum, quorum administratio penes maritum est. Excipitur votum peregrinationis Hierosolimitanæ in subsidium Terræ sanctæ, quo casu Canones juri uxoris derogârunt, ut etiam eâ invitâ, tale votum à marito edi possit, & servari debeat. c. Quod super, &c. ex multa de voto. §. In tanta necessitate populi Christiani, ne Terra sancta subsidium impediatur. In alia autem mariti vota nihil juri suo præjudicantia, nihil posse uxorem, omnes consentiunt. Et ratio est clara: quia vir nullo modo subicitur uxori quoad personam, vel voluntatem suam, sed tantum quoad materiam, si sit matrimonio præjudicans.

Tercia: Maritus quidem non potest irritare votum uxoris de non petendo debitum, etiam sine mariti licentia editum: quia conjux conjugii non obligatur ad conjugii usum petendum, sed tantum ad reddendum petenti. Et si tale votum aliquando cesset obligare uxorem, si maritus ægré ferat, & discordiæ causam præberet; cum votum non debeat esse majoris boni impeditivum, ut in simili paulo ante dictum est. At verò uxor votum mariti de nunquam petendo debitum, aliquando irritare poterit; quia hoc votum potest cedere in præjudicium, & gravamen uxoris verecundæ, præ pudicitia non audentis petere, si maritus nunquam petat. Ita cum *Henriquez*, & aliis, *Sanch. l. 9. de Matrim.*

disp. 7. n. 4. Laym. cit. c. 7. n. 16. Cæterum
 tum continentia ab utroque conjugè mutuo
 sensu editum, absolute valet, ut mutuâ, vel alter
 conjugis contradictione amplius irritari non potest.
 Ex communi Abbas. *in c. Charissimus. n. 6. S.*
l. 8. disp. 37. n. 10. Laym. cit. Et docet D. Al-
 stinus relatus c. *Quod Deo. 33. q. 5. Quid*
pri consensu voveratis, perseveranter usque
nem reddere debuistis: à quo proposito si illa
est, tu saltem instantissime persevera. Errat
 quia sic uterque conjunx juri suo ad reddendum
 vel petendum debitum per mutuum consensum
 votum cessit: unde nisi legitimâ Superioris dispen-
 satione restitui non possunt. Quare rectè
 Sanch. *cit. n. 14.* talem conjugem petentem de-
 tum peccare mortaliter, non tantum violatione
 ti contra Religionem, sed etiam contra iustitiam
 exigendo tanquam sibi debitum, cum tamen
 gendi jus amplius non habeat. Quòd si vero
 junxita voveat de licentia, vel consensu alterius
 conjugis, dicam mox infra in extensionibus.

30 *Quarta:* Vota denique servorum similiter
 per se directè irritari possunt à Dominis, sed
 indirectè, & per accidens illa, quæ, & quæ
 obligationi servitutis, & famulatûs, ac juri,
 in servos habent Domini, officiant, & præ-
 cant, pro tempore, quo iis subduntur. Uti
 vota Religionis, sacri Ordinis, longæ peregrina-
 tionis, recitandi Horas Canonicas, quotidie audi-
 di Sacram &c. & alia hujusmodi, quibus ser-
 redditur minus aptus ad servitium Domini.

semper, aut certis horis impeditur ejus famulatus, ac libertas Domini. Vota autem dandi eleemosynas de rebus Domini, simpliciter nulla sunt. Secus est de aliis servorum votis ad servitium Domini nihil pertinentibus; ut servandi Castitatem, evitandi certum peccatum, frequentationes Sacramentorum, moderatæ orationes, dandi eleemosynam de proprio peculio, si quod habet, & similia à Dominis irritari nullo modo possunt: quia in his servus est sui juris, neque talia observando communitè Domini obsequiis nocent. Denique universaliter vota servorum edita sive durante servitute, sive ante servitorem, & subjectionem, sed implenda, seu implebilia post servitutum, durante quidem servitute suspensa, postea verò sine dubio convalescunt, & servanda sunt: neque ullo modo à Dominis irritari possunt: eâ enim ratione, ut scilicet primo post servitutum impleantur, servitio Dominorum nullo modo præjudicant. Idem modò mox dicemus de ipsis votis, durante servitute, à Dominis irritatis.

§. IV.

Extensiones.

Prima. Quicumque vota irritandi facultate præditus, utpote Prælati, Pater, Tutor, Maritus, Dominus, postquam subdito, filio, uxori, servo, vovendi quidpiam licentiam dedit, votumque approbavit, nihilominus postea ante voti executionem, mutatâ sententiâ, & revocatâ licentiâ, votum illud irritare, & rescindere validè potest. *Ratio*

ratio est: quia dando licentiam, praesenti confectio non censetur se privasse jure suo gubernandi, accipiendi, & prohibendi, adeoque etiam potest irritandi vota suorum, quae semper annexa habent conditionem: *Si superior non contradicit*. Commnissima cum Navar. c. 12. n. 6. Summ. c. 4. num. 19. Sanch. l. 4. de voto. c. 27. Lessius c. 49. dub. 10. Laym. cit. c. 8. num. 14. Qui applicat: multo magis Successorem, Praelectorem, Tutorem, Maritum, Dominum, vota subdito etiam si cum licentia Antecessoris edita fuerint, arbitrio irritare posse: cum enim non habeat iurium par in parem. c. *innotuit*, de electionibus. Antecessor non potuit juri sui Successoris praesumere. Adde amplius. Etiam si unus Superior dedit licentiam votendi cum promissione non revocandi, adhuc potest revocare succedens Superior localis, ob rationem modo dictam. Secus est universaliter: quando major Superior licentiam votendi dedit, tunc enim nullus inferior Praelectus poterit: ut si Generalis licentiam dedit, non poterit irritare Provincialis, minus localis: si Provincialis licentiam fecit, nihil poterit Superior localis irritare sic de caeteris. Ratio nota est: quia Superiori jure consentiente, non valet contradicere Superior minor.

32 *Secunda*: Qui habet facultatem irritandi directè, per potestatem dominativam in ipsam personam ac voluntatem votentis, ut Praelectus respectu Religiosi, Pater, vel Tutor respectu filii, & Maritus respectu uxoris, adhuc

dè irritare potest votum alterius, etiam si licentiam
vovendi dederit cum expressa promissione non re-
vocandi, neque irritandi vota permessa, vel quomo-
dolibet approbata. Ex communi Suar. *cit. c. 8.*
Sanch. *c. 27.* Tamburinus. *cit. n. 36.* quia Præla-
tus, vel Pater etiam per illam promissionem non se
abdicavit, imò non potuit se abdicare sua potesta-
te, quam à natura, vel jure communi habet in fi-
lium, vel Religiosum: ergo non obstante etiam illa
promissione, adhuc validè irritare poterit: nisi for-
tè Pater dando talem licentiam filio vovendi quid-
piam reale, tacitè, vel expressè, rem promissam fi-
lio donasset, atque adèd à suo dominio abdicasset;
tunc enim non posset amplius revocare licentiam,
vel promissionem factam, ut benè observat Tamb.
ibidem n. 15. Secus dicendum est de iis, qui indi-
rectè tantum, ac ratione materiæ possunt irritare
vota aliorum. Quòd si ergo Pater filio puberi, Do-
minus servo, & in nostra sententia, etiam maritus
uxori semel licentiam dedit vovendi quidpiam,
alioquin sibi præjudicans cum promissione non re-
vocandi, vota omninò constabunt, nec deinceps,
revocatâ licentiâ, validè irritari poterunt. Ratio
est: quia ideo hi possunt irritare vota suorum, quia
illa vota sibi præjudicant ratione materiæ, vel obse-
quii debiti: atqui per promissionem non revocandi
acceptatam, illi omninò cedunt præjudicio, & juri
quo circa talem materiam, vel obsequium: ergo
non poterunt amplius revocare, & irritare, ne-
quidquid quidem, multò minùs licitè. Denique spe-
cialiter hîc eximium est votum continentia editum
ab

ab una conjuge, etiam uxore, cum consensu
 probativo alterius conjugis, & aliqua saltem
 equali voluntate renuntiandi juri suo, & etiam
 pressa promissio non revocandi non adesse,
 postea irritare nequit, secundum communem
 apud cit. & habet Glossa in c. Manifestum.
 §. Vota verò continentia ita alterius permittenda
 altero valent offerri, ut post permissionem non
 possunt in irritum deduci. Ratio est: quia quod
 matrimonii, vir non habet majus jus in uxore
 quàm uxor in virum: quare si unus conjugum
 alteri semel licentiam dedit consensu approbato
 cum aliqua voluntate cedendi juri suo, vel
 jure suo privatus licentiam revocare nequit
 cùs esset, si daret licentiam consensu soluto
 missivo, dicendo v. g. se contentum esse, non
 tradicere, ut altera votum continentia ad
 iram nolit præjudicare juri suo, tunc enim
 non prohibebitur debitum exigere: ut notat
 Innocentius c. I. de conversatione conjugatorum
 var. c. 16. man. n. 31. Coninch. Laym. cit.
 rectè addens, si conjunx conjugi dederit fac
 votendi castitatem absolutè, & simpliciter
 censeri renuntiâsse jure suo ad exigendum
 eum aliàs absolutè Castitas servari non possit
 inde ac si ambo mutuo consensu castitatem
 vissent, ut supra notatum est. Addit in super
 sit. n. 15. in fine. Si uxor dedit marito
 aliud quidpiam votendi, quod juri suo præjudicet
 v. g. longam peregrinationem, censendum
 non esse irritum, si licentiam revocari
 sit. Et hæcenus de valore.

Tertiâ : Quicumque vota irritandi potestate præditus, absque omni causa, vel ratione necessitatis aut utilitatis alicujus, votum alterius irritat, aut datam semel votendi, vel voti exequendi licentiam revocat, & maximè si accessit promissio non revocandi, peccat ad minus venialiter. 1. Certum est apud omnes votum irritare, aut datam licentiam sine causa revocare, contra promissionem, non revocandi datam, & acceptatam, esse peccatum; & quidem in communiore sententia ex genere suo mortale, pro ratione scilicet materiae. Similiter 2. simpliciter etiam datam semel licentiam votendi, vel votum exequendi absque omni causa revocare peccatum esse, omninò communis est Sententia; nam *Num. 30.* de viro, qui taciturnitate sua voto uxoris consensum dederat, & postea primùm contradicit, dicitur: *probat ipse iniquitatem ejus.* Atque esse mortale pro ratione materiae, iterum tenent gravissimâ *DD. Cajet. Navar. Arragonius*, meique *Sanct. Laym. ll. cc.* quod nimirum consensu, ac licentiâ Superioris jam semel datâ (& maximè cum promissione non revocandi) votum jam confirmatum erat ad cultum DEI: revocato autem consensu sine justa causa, denuò infirmatur, & velut violatur votum, & cultus DEI non sine gravi divini Nominis irreverentia. Fateor magis piâ, ac tutam esse sententiam.

Attamen solum sine causa irritare simpliciter, seclusa promissione de licentia ante data non revocandi, esse culpam venialem tantum, communis.

munis.

muniùs, & probabiliùs docent Dom. *Medina*, *Sotus*, *Valentia*, alii apud *Laym.*
 tum. E ratio est: quia tunc licet Superior,
 ter, maritus, &c. utatur jure suo, tamen mali-
 tur, vel potiùs abutitur jure suo, absque omni
 sa promptitudinem subditi ad exhibendum
 cultum, & obsequium per votum, vel voti exco-
 nem sua gratuita irritatione impediendo. Et
 inferunt hi DD. etiam subditum peccare veni-
 si absque omni justa causa rescissionem sui
 Superiore petat. 4. Nihilominus probabile
 dico, sine omni causa vota irritare, etiam
 tiam datam revocare, nullum esse peccatum
 solum veniale, si fiat contra promissionem
 vocandi. Ita de sola irritatione, *Arragonius*,
Nav. Angles, *Azorius*, alii apud *Laym.* cit.
 sed dissentientem de revocatione licentiæ, *Ca-*
Palans, *Tamb.* Et ratio omninò manet: quia
 perior irritando utitur jure suo: & etiam
 licentiam vovendi simpliciter, minimè privatur
 jure suo: semper enim licentia concessa intelligitur
 sine præjudicio juris proprii: atqui nemo peccat
 utendo jure suo, per se loquendo, & seculo
 dalo, vel contemptu: ergo, &c. Quod si
 promissio non revocandi facta est, erit sanè peccatum
 tum postea revocare, ac irritare votum; at non
 paret ratio malitiæ, plusquam venialis. Tota
 ratio hujus malitiæ, consistit in infidelitate, &
 dam levitate, vel inconstantia, quæ concessio
 missa sine causa revocatur: atqui infidelitas, &
 constantia per se non excedit culpam venialem.

aliud quid grave accedat contra justitiam & Religionem: accedere autem hic gravem irreverentia in divini Nominis, est sanè piorum persuasio pia, sed nulla convincens ratio: supponunt tantum, non demonstrant Adversarii. Lex illa vetus Judicialis nihil ampliùs ad nos.

Quarta: Obligatio votorum semel irritatorum, per se directè, per potestatem nimirum dominativam in ipsam voluntatem voventis, utpote vota Religiosi irritata à Prælato, vota impuberis irritata à Patre, vel Tutore, non reviviscit, postquam vovens à potestate irritantis liberatus est: in quo omnes consentiunt. At verò obligatio votorum irritatorum solùm per accidens, indirectè, & ratione materiæ, uti sunt vota Novitii, filii puberis, uxoris, servi, irritata à Prælato, Patre, marito, Domino, manente re integrâ, omninò reviviscit, postquam vovens à potestate irritantis liberatus est. Ita (contra *Panormit. Cajet. Arrag. Sylv. Navarrum*, ipsùmque *Sanch. cit. c. 26. n. 4.*) probabiliùs docent *Innocentius, Rosella. Valencia*, aliisque citatis *Suarez. l. 6. de voto c. 1. n. 4. Et, c. 4. num. 17. Lessius cit. c. 40. dub. 10. n. 82.* Et sumitur ex *s. Placet. De conversatione conjugatorum.* Ubi habetur: uxorem, quæ ignorante, vel invito marito Religionem professa, & ab eo revocata est, postea maritò mortuò ad Monasterium quidem compellendam non esse, quia professio irrita fuit, repugnante viro: nihilominus à debito petendo, & secundis nuptiis arcendam: Quia nimirum in professionem Religionis, etsi aliàs irrita, tamen votum

tinent

continentiæ virtualiter seorsim obligans manet
 ex speciali juris interpretatione: quod à ma-
 non simpliciter potest revocari, sed quatenus in
 præjudicium cessit, ut conjugii debitum exigere
 reddere teneatur, manente obligatione de conti-
 continendi, quæ mortuo conjugè, tota reviviscit.
 Eadem autem est ratio in aliis similibus casibus.
 Ratio verò est: quia erga illas personas, Novitios,
 beres, uxorem, servos, in Prælato, Patre, matre,
 Domino, non est potestas irritandi vota simpliciter,
 sed solum indirectè, quatenus eæ personæ quibus
 certa obsequia ipsis obligatæ sunt: quare cessante
 hâc obligatione, votum antea impeditum omnino
 reviviscit. Cæterum à fortiori certum est, quod
 omnes, vota, quæ ejusmodi personæ ediderunt,
 tequam subiicerentur potestati alterius, v.g. pateri
 ante nuptias, servus ante servitutem, etiam si potestas
 à marito, vel Domino irritata fuerit, quatenus
 eorum præjudicium cedebant, postea verò morte
 marito, vel Domino totaliter reviviscere, dummodo
 dò voventis intentio se ad ejusmodi extenderit,
 alioquin res maneat integra.

Extensio specialis ad juramenta.

R E G U L A.

36 **Q**Uicumque, & quacunque ratione habet potestatem irritandi vota alterius per se, vel per alium
 accidens, is etiam habet potestatem eadem ratione
 irritandi omnia alterius juramenta promissoria, si
 tantum absoluta, & per se stantia, in honorem
 vel utilitatem hominis facta; nec solum confirmata
 toria promissionis factæ ipsi DEO, quæ dicitur

tur *vota jurata* : sed etiam confirmatoria promissionis factæ homini, quantumvis acceptatæ, quæ dicuntur *pacta jurata*. Ita omnes in ipsa Assert. citati. Et ratio manifesta est : quia juramentum recipit naturam, & condiciones actus, cui apponitur, ideoque appositum actui irritabili, ipsum quoque irritabile redditur; ac irritato, vel quomodolibet ruente ipso actu, promissione, pacto, contractu, jam irritatur, ac ruit juramentum appositum : at qui quicumque potest irritare per se : vel per accidens ipsa alterius vota ipsi DEO facta, consequenter à fortiori eadem ratione poterit irritare omnes alias ejus promissiones, contractus, & pacta homini facta : ergo quicumque potest irritare vota, potest etiam irritare juramenta, seu absoluta, seu addita ipsis votis, seu aliis promissionibus, pactis, spon- sionibus. Intellige semper : eadem ratione pro- portionaliter, sicut potest irritare vota, seu sicut ha- bet potestatem in voventem, v. g. Prælati, Pater, Tutor potest irritare omnia prorsus juramenta, vota ac pacta jurata Religiosi & impuberis per se directè; quia habent directam potestatem in voluntatem voventium, sic, ut omnes eorum promissiones Deo, non homini facta, infirmare possint, consequenter & juramenta addita. Item Pater, Maritus, Dominus, potest solum indirectè, & per accidens irritare vota impuberis, uxoris, servi, quatenus cedunt in præjudici- um ipsorum: hac enim sola ratione potest infirmare eorum promissiones, vel pacta & consequenter jura- menta addita. Denique universaliter : omne jura- mentum versans circa materiam alterius potestati,

& liberæ dispositioni subiectam irritari potest ab alio, quemadmodum & vota. Sic Summus Pontifex potest suo arbitrio irritare omnia iuramenta circa beneficia Ecclesiastica instituenda, distribuenda, augenda, minuenda: quippe in quibus plenam potestatem noscitur habere *c. 2. De præbend.* Item Episcopus iuramenta suorum Clericorum circa res suæ potestati subiectas; ut si Clericus raverit se vestes sacras commutaturum, loco necessarium, nisi debita solverit, liberè rescindere potest. Quia & sæcularis potestas hac ratione quoque potest irritare iuramenta, v. g. cogendo aliquem ad Magistratum, non obstante iuramento, ut legitur in iure, apud *Laym. cit.* in fine.

S E C T I O III.

*Votorum ac Juramentorum Dispensatio**ac Relaxatio.*

S U M M A R I U M.

38. *Ad validam voti vel iuramenti dispensationem requiritur iusta & rationalis causa: Quales præcipue*
 39. I. Imperfecta deliberatio, seu imperfectio actus
 40. II. Notabilis difficultas exequendi votum.
 41. III. Damnum spirituale, vel corporale votantis
 42. IV. Majus bonum proventurum.
 43. *Vlque ad n. 47. assignantur quatuor regule dispensationis bene observandæ.*
 47. *Est obligatio votorum sit juris naturalis, datur in ecclesia DEI certa potestas in eis dispensandi*
 48. *Et quidem I. Ordinaria respectu omnium fidelium omnibus omnino votis in Summo Pontifice, vel in Universali Pastore.*
 49. *Ac pariter etiam Ordinaria in Episcopis respectu fidelium Diœcesanorum in omnibus votis Pontifici non referenda*